

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 616/2020-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Alicou Petrovskou Homzovou, Moyzesova 46, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 22 Tk 2/2014 z 20. októbra 2015, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 94/2016 z 22. novembra 2016, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 64/2019 zo 6. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]

s ďalšími zlomeninami tvárových kostí typu LeFort III, dvojitú zlomeninu sánky vľavo, tržnozmliaždenú ranu nad pravým obočím, v oblasti chrčtice zlomeninu 4. krčného stavca, zlomeninu 1. rebra obojstranne a 2. rebra vpravo, zmliaždenie oboch pľúcnych krídel, spôsobené kopnutím nohou na prednú oblasť hrudníka, trieštivú zlomeninu ramennej kosti vľavo, poškodenie vretenného nervu pravej hornej končatiny, pomliaždeniny a odreniny pravej ruky a pravého kolena a ťažký otras mozgu prechádzajúci až do difúzneho axonálneho poškodenia, po ukončení z miesta činu odišiel, pričom na stabilizovanie stavu poškodeného v dôsledku zranení spôsobených najmä v oblasti hlavy a pľúc by nepostačovala laická prvá pomoc a objektívne by došlo k smrti poškodeného, ak by mu nebola poskytnutá rýchla a vysoko odborná lekárska pomoc, ktorá mu poskytnutá bola, a poškodený útok vďaka intenzívnemu medicínskemu ošetrovaniu prežil, pričom mu bola následne poskytnutá dlhodobá intenzívna liečba, avšak utrpené zranenia u neho zanechajú trvalé následky. Za to bol sťažovateľovi v napadnutom rozsudku okresného súdu uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 22 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, ochranný dohľad na dobu jedného roka a ochranné protitoxikomanické liečenie. Sťažovateľovi bola napadnutým rozsudkom okresného súdu uložená tiež povinnosť nahradiť poškodenému [REDAKOVANÉ] škodu vo výške 15 697,50 €.

3. Proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd tak, že ho napadnutým uznesením podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) ako nedôvodné zamietol. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu a napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a to, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Dovolanie sťažovateľa bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté, keďže podľa názoru najvyššieho súdu neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

4. Sťažovateľ si plne uvedomuje, že „ústavný súd v zmysle jeho nálezov a rozhodnutí, nie je v podstate oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré ich viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecne súdy vyvodili, keďže úloha ústavného súdu je obmedzená na kontrolu zlučiteľnosti účinkov aplikácie zákona s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. No skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvolené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.“. Sťažovateľ sa však obracia na ústavný súd s dôvodným presvedčením, že v dôsledku nesprávnych súdnych rozhodnutí došlo k porušeniu ním označených základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd.

5. Sťažovateľ sa v uvedenom smere nestotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, podľa ktorého má v jeho prípade ísť predovšetkým o námietky skutkového charakteru a skutková veta tak, ako bola ustálená súdmi nižšieho stupňa, je pre dovolací súd záväzná. Podľa názoru sťažovateľa námietky, ktoré uplatnil vo svojom dovolaní, boli právneho charakteru a napĺňali ním uplatnený dovolací dôvod. Základnou námietkou sťažovateľa tak aj v konaní pred ústavným súdom ostáva, že všeobecnými súdmi ustálená skutková veta nezodpovedá aplikovanej právnej kvalifikácii, čo podľa jeho názoru bez ďalšieho zakladá ním v dovolaní uplatnený dovolací dôvod, ktorý však najvyšší súd napadnutým uznesením bez vecného prieskumu neakceptoval. Napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu tak malo dôjsť k porušeniu základných práv a práv sťažovateľa bližšie špecifikovaných v bode 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia. Sťažovateľ je naďalej presvedčený, že ustálená skutková veta neobsahuje vyjadrenia všetkých skutkových okolností, ktoré vyžaduje aplikácia použitej právnej kvalifikácie (najmä pokusu trestného činu vraždy). Podľa názoru sťažovateľa vo všeobecnými súdmi ustálenej skutkovej vete chýba explicitné vyjadrenie jeho úmyslu a taktiež „vražedného konania“ ako súčasti

objektívnej stránky trestného činu smerujúceho k spôsobeniu následku vo forme smrti poškodeného (ku ktorému však z objektívnych príčin nedošlo).

6. Vzhľadom na všetko dosiaľ uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd uznesením prijal jeho ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie a následne rozhodol vo veci samej nálezom takto:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 64/2019 zo dňa 6.11.2019 porušené.

2. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo Uznesením Krajského súdu v Žiline v konaní o mojom odvolaní v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 To 94/2016 porušené.

3. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Okresného súdu v Žiline sp. zn. 22Tk 2/2014 zo dňa 20.10.2015 bolo porušené.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 64/2019 zo dňa 6.11.2019 sa zrušuje.

5. Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 94/2016 zo dňa 22.11.2016 sa zrušuje.

6. Rozsudok Okresného súdu v Žiline sp. zn. 22 Tk 2/2014 zo dňa 20.10.2015 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

7. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadostučinenie peňažnú sumu vo výške 3.000,- Eur (slovom: tri tisíc Eur), ktoré je jej povinný zaplatiť Najvyšší súd SR do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.

8. *Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Alici Petrovskej Homzovej do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.*“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V súlade s jeho § 246 ods. 1 a 2 sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

13. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na prerokovanie.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom a jeho závery

14. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv a slobôd a taktiež ľudských práv a základných slobôd bližšie vymedzených v bode 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia, ku ktorému malo podľa jeho tvrdení dôjsť napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým uznesením krajského súdu a taktiež napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

III.1 K napadnutému rozsudku okresného súdu

15. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou, resp. Listinou základných práv a slobôd a taktiež systém ochrany ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity,

ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01, I. ÚS 107/2019).

16. Vychádzajúc zo svojej judikatúry uvedenej v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia, ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa napadnutého rozsudku okresného súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Trestný poriadok zakotvujúci inštitút odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa skutkových, resp. právnych pochybení prvostupňového súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd obžalovaného. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy druhostupňovému súdu. Sťažovateľ teda disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení prvostupňového súdu prostredníctvom riadneho opravného prostriedku, ktorého podanie aj využil, pričom o tomto odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým uznesením. Ochranu základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám sťažovateľa tak bol v konkrétnom prípade oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd v rámci odvolacieho konania. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti napadnutému rozsudku okresného súdu. Ústavný súd preto rozhodol o odmietnutí tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2 K napadnutému uzneseniu krajského súdu

17. Rovnako vychádzajúc zo svojej judikatúry uvedenej v bode 15 odôvodnenia tohto rozhodnutia, ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Trestný poriadok zakotvujúci inštitút dovolania proti právoplatným rozhodnutiam vydaným v trestnom konaní poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa prípadných právnych pochybení prvostupňového súdu, resp. druhostupňového súdu, ktoré potenciálne môžu predstavovať zásahy do základných práv a slobôd odsúdeného. Rozhodovanie o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku patrí vždy najvyššiemu súdu. Sťažovateľ teda disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom právnom pochybení prvostupňového súdu, resp. druhostupňového súdu prostredníctvom mimoriadneho riadneho opravného prostriedku, ktorého podanie aj využil, pričom o tomto jeho dovolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením. Ochranu základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám sťažovateľa tak bol v konkrétnom prípade oprávnený a zároveň povinný poskytnúť najvyšší súd v rámci dovolacieho konania. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. Ústavný súd preto z analogických dôvodov ako v bode 16 odôvodnenia tohto rozhodnutia rozhodol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde taktiež o odmietnutí tej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, a to pre totožný nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.3 K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu

18. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

19. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

20. Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu jeho úlohou nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré najvyšší súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa najvyšší súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či je odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

21. Sťažovateľ prostredníctvom ústavnej sťažnosti okrem iného súběžne namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti pri interpretácii obsahu a rozsahu základných práv a slobôd zohľadňuje judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa jednotlivých ľudských práv a základných slobôd garantovaných dohovorom. Základnému právu na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zodpovedá v štruktúre práv garantovaných dohovorom právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

22. Vo vzťahu k nenaplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd v rámci odôvodnenia napadnutého uznesenia vo všeobecnosti uviedol: *„obvinený evidentne nerozlišuje skutkové námietky od námietok právnych (ktoré jediné by bolo možné považovať za relevantné, a teda bolo by potrebné sa nimi zo strany konajúceho dovolacieho súdu zaoberať), čoho bezprostredným následkom je okrem iného to, že podané dovolanie (mimoriadny opravný prostriedok) je koncipované tak vecne ako aj obsahovo, ako len ďalšie odvolanie (riadny opravný prostriedok). Priamym prejavom tejto kvalitatívnej charakteristiky podaného dovolania je pritom skutočnosť, že obvinený len ďalej pokračuje vo svojej obhajobe, opakuje (až na malé výnimky) námietky predložené v predchádzajúcom konaní a vôbec nereflektuje právnu konštrukciu ním uplatňovaného dôvodu dovolania.“* V najvyššom súdom citovaných súvislostiach ústavný súd v totožnom smere dodáva, že obsah ústavnej sťažnosti sťažovateľa opätovne takmer výlučne kopíruje obhajobnú argumentáciu sťažovateľa prezentovanú nielen v jeho dovolaní, ale taktiež v konaní pred okresným súdom a krajským súdom. Z už naznačenej subsidiárnej právomoci ústavného súdu však jednoznačne vyplýva, že ústavný súd v žiadnom prípade nie je a ani nemôže byť súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov (II. ÚS 328/2019).

23. Najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia vyjadril tiež k obsahu dovolania sťažovateľa z pohľadu vymedzenia konkrétneho dôvodu dovolania *in concreto*, keď uviedol: *«dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je obvineným síce správne uplatňovaný z formálneho hľadiska, no s poukazom na vecný obsah argumentácie obvineného obsiahnutej v podanom dovolaní ide celkom zjavne výlučne o námietky skutkového charakteru (teda z pohľadu daného dovolacieho konania) „nepripustnými“ skutkovými námietkami). Avšak, ako už aj bolo zdôraznené vyššie, skutková veta tak, ako bola ustálená zo strany súdov nižšieho stupňa, je pre dovolací súd (konajúci iba na podklade dovolaní obvinených) záväzná - v predmetnom mimoriadnom opravnom konaní už nemožno prehodnocovať ustálené skutkové závery, skúmať ich úplnosť či správnosť. Najvyšší súd nad rámec uvedeného len dodáva, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku rovnako nemôže napĺňať ani poukaz na to, že v predmetnom konaní nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu a spôsobenia následku obsiahnutého v konkrétnej skutkovej podstate trestného činu. Táto totiž nepredstavuje nič iné, ako vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu. Tento vzťah nie je možno skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t.j. tak, ako sa navonok prejavil v jeho konaní, ktorý je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Zavinenie je avšak ako subjektívna stránka trestného činu znovu vždy preukazované zásadne na základe konkrétnych skutkových okolností, ktoré ako je zrejmé z vyššie vyjadreného, v konaní o dovolaní nie je možné preskúmať.»*

24. Ústavný súd uvádza, že najvyšší súd sa v citovanej časti odôvodnenia pridržal svojej dlhodobej a ustálenej rozhodovacej praxe pri posudzovaní naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorej pod vymedzený dovolací dôvod možno (s výnimkou dovolania podaného ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky) subsumovať výlučne námietky právneho charakteru, a teda nikdy nie námietky skutkové. Uvedené vyplýva aj zo samotnej zákonnej dikcie § 371 ods. 1 písm. i) časti vety za bodkočiarkou Trestného poriadku, podľa ktorej *„správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“*. Najvyšší súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku sťažovateľa uviedol, že pre účely rozlíšenia medzi jednotlivými odtieňmi subjektívnej stránky trestného činu je z *„právne -*

kvalifikačného hľadiska relevantná právna veta a nikdy nie veta skutková; zdôrazňovanie zavinenia v skutkovej vete je skôr nenáležité a nadbytočné, aj keď v praxi sa s ním stretnúť možno (takto vymedzený právny názor najvyššieho súdu je pritom zhodný s tým, ktorý najvyšší súd prijal už v uznesení (sp. zn. 2Tdo/49/2011 z 29. novembra 2011)).“.

V uvedenom smere tak ústavný súd uzatvára, že vysporiadanie sa s nenaplnením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku zo strany sťažovateľa bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odôvodnené v plnom súlade s princípom právnej istoty zahrňujúcej taktiež požiadavku predvídateľnosti aplikácie právnych noriem zo strany orgánov verejnej moci. Najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia totiž pridržal svojej konštantnej judikatúry, pričom zároveň zohľadnil všetky okolnosti konkrétneho trestného konania vedeného proti sťažovateľovi, a taktiež sa ústavnoprávne udržateľným spôsobom vysporiadal so všetkými dovolateľom (sťažovateľom) prezentovanými námietkami. Z jeho odôvodnenia (v reakcii na podstatu sťažovateľových námietok) jasne vyplýva, že podmienkou odrazu hodnotenia dôkazov súdom v skutkovej vete na účel kvalifikácie zavinenia ako úmyselného a (v prípade pokusu vraždy) smerujúceho k usmrteniu obete (priamo alebo eventuálne) nie je explicitné vyjadrenie takej formulácie v skutkovej vete. Tá popisuje reálie skutkového deja a vnútorný vzťah páchatel'a k následku jeho konania tak vyjadruje len sprostredkovane (bod 23 tohto odôvodnenia). Formulácia o úmysle smerujúcom k usmrteniu je súčasťou znenia právnej vety, ktorá odráža kvalifikačne použité ustanovenie (ustanovenia) Trestného zákona (citácia v predchádzajúcej časti tohto bodu), čím je zavŕšený cyklus pozostávajúci primárne z hodnotenia dôkazov, následne z jeho vyjadrenia v skutkovej vete a v konečnom dôsledku (a neoddeliteľne) z právnej kvalifikácie činu. Keďže však v tomto kontexte námietky sťažovateľa boli v dovolacom konaní rýdzo skutkového charakteru, najvyšší súd v súlade s princípom legality, ktorý je vlastný právnomu štátu, nemal inú zákonnú možnosť ako dovolanie sťažovateľa pre nenaplnenie konkrétneho dovolacieho dôvodu podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť. Zjednodušene povedané, sťažovateľ sa v dovolacom konaní pred najvyšším súdom snažil v otázke svojho zavinenia dosiahnuť odlišné hodnotenie v trestnom konaní vykonaných dôkazov v porovnaní s tým, ktoré uskutočnili sudy nižších stupňov. Z uvedeného podľa názoru ústavného súdu jednoznačne vyplýva, že sťažovateľom uplatnený dovolací dôvod nemohol pred najvyšším súdom obstáť, pretože jeho dovolacie

námietky smerovali výlučne proti hodnoteniu dôkazov, teda proti skutkovým zisteniam ustáleným okresným súdom a krajským súdom.

25. V súvislosti s namietaným porušením práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru ústavný súd pripomína, že ak orgán verejnej moci aplikuje platný právny predpis, účinky, resp. dôsledky jeho použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03). Najvyšší súd nemohol porušiť sťažovateľom označené právo podľa čl. 13 dohovoru, ak rozhodol v jeho veci v súlade s aktuálne platným a účinným Trestným poriadkom, ktorý upravuje jednotlivé procesné podmienky pre podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, a to vrátane formálneho vymedzenia dovolacích dôvodov, nad rámec ktorých najvyšší súd nie je oprávnený akýmkoľvek spôsobom zasahovať do právoplatne skončených trestných stíhaní, ktoré sa v čase podania dovolania spravidla nachádzajú už v štádiu vykonávacieho konania (IV. ÚS 545/2020).

26. V nadväznosti na posúdenie veci ústavným súdom uvedené v bodoch 20 až 25 odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v namietanom uznesení dôsledne vysporiadal so všetkými námietkami formulovanými v rámci dovolania sťažovateľa, jeho závery nie sú výsledkom arbitrárnosti, resp. svojvôle, a preto je napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktoré tvorilo predmet prieskumu v tomto konaní, z ústavnoprávneho hľadiska plne akceptovateľné. Na základe všetkého dosiaľ uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základných práv a práv, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ prostredníctvom svojej ústavnej sťažnosti domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

27. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

28. S ohľadom na všetky uvedené závery ústavného súdu bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu